

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTAS

Lietuvos Respublikos Seimo
Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkui
Vytautui Bakui

2017-03-23 Nr. 19-392

DĖL INFORMACIJOS APIE SEIMO NARIO MINDAUGO BASČIO RYŠIUS, DĖL KURIŲ VSD PRIEŠTARAVO, KAD JAM BŪTŲ SUTEIKTAS LEIDIMAS DIRBTI (SUSIPAŽINTI) SU ĮSLAPTINTA INFORMACIJA, PATEIKIMO

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 18 straipsniu Valstybės saugumo departamentas (toliau – VSD) atliko Lietuvos Respublikos Seimo nario Mindaugo BASČIO patikrinimą dėl galimybės išduoti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“. Įstatyme įtvirtinta nuostata, kad pagrindinis tokio tikrinimo tikslas – nustatyti, ar asmeniui, kuris pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, gali būti patikėta įslaptinta informacija, ar tikrinamas asmuo yra patikimas ir lojalus Lietuvos valstybei. 2007 m. gegužės 15 d. Konstitucinio Teismo nutarime yra konstatuota, kad „asmeniui, kuriam suteikiama teisė susipažinti su valstybės paslaptį sudarančia informacija, keliama tam tikri reikalavimai, susiję su jo patikimumu bei lojalumu Lietuvos valstybei, [...] būtina paisyti imperatyvo, jog tam, kad asmuo turėtų tokią teisę, valstybė turi besąlygiškai pasitikėti juo“.

Įvertinus minėto įstatymo nuostatas, suformuotą teismų praktiką ir tyrimo metu gautą bei kitą turimą informaciją, VSD padarė išvadą, kad M. BASČIO ryšiai bei kitos aplinkybės sudaro pagrindą abejoti šio asmens patikimumu.

Pateikiame Jums VSD turimą įslaptintą informaciją, remiantis kuria buvo parengta išvada, prieštaraujanti, kad M. BASČIUI būtų išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“.

1. M. BASČIO ilgalaikiai ir nuolatiniai artimi asmeniniai ryšiai su Jevgenijumi KOSTINU

Lietuvos Respublikos pilietis J. KOSTINAS, turintis itin gerų ryšių Rusijoje, nuolat dalyvauja įvairiose su didžiosiomis Rusijos energetikos kompanijomis susijusiose verslo schemose, siekdamas atstovauti šioms kompanijoms Baltijos šalyse. Daugelį projektų J. KOSTINAS bando realizuoti su savo verslo partneriu Piotru VOJEIKA, buvusiu SSRS KGB pareigūnu, kuris taip pat turi įtakingų ryšių Rusijoje.

J. KOSTINO brolis, RF pilietis Aleksejus KOSTINAS, yra Maskvos valstybinio tarptautinių santykių instituto (MGIMO) prie Rusijos URM Tarptautinės privačios ir civilinės teisės katedros vadovas. Pastebėtina, kad MGIMO yra tradiciškai siejamas su Rusijos žvalgybos ir saugumo tarnybomis (toliau – ŽST). A. KOSTINAS yra Tarptautinio komercinio arbitražo teismo prie RF pramonės ir prekybos rūmų prezidiumo pirmininkas, „Gazprom“ komercinio arbitražo teisėjas, Rusijos arbitražo paramos centro pirmininko pavaduotojas, atsakingas už tarptautinius ryšius. A. KOSTINAS yra dirbęs tarptautinėse misijose – tai leidžia daryti prielaidą apie jo ryšius su Rusijos ŽST.

A. KOSTINAS nuolat lankosi Lietuvoje. J. KOSTINO sūnus Aleksejus, baigęs MGIMO, gyvena Kipre ir iki „Dujotekanos“ akcininkų konflikto rūpinosi Rimando STONIO finansų srautais per Kipre registruotas ofšorines kompanijas.

J. KOSTINO tėvas Aleksandras KOSTINAS dirbo LSSR KGB.

██████████ J. KOSTINAS itin aktyviai dalyvavo bandant įsteigti Lietuvoje Rusijos valstybinės korporacijos „Rosatom“ atstovybę bei „Rosatom“ ir Lietuvos įmonių konsorciumą (toliau – Konsorciumas). J. KOSTINAS buvo vienas pagrindinių asmenų, siekusių sukurti Konsorciumą, kurį turėjo sudaryti korporacijai „Rosatom“ priklausančios įmonės ir Lietuvos bendrovės „Eika“, „Vėtrūna“ ir „Panevėžio statybos trestas“. Minėtos Lietuvos įmonės tikėjosi įgyti galimybę gauti užsakymų Ignalinos AE (toliau – IAE) uždarymo projektuose¹, o vėliau dalyvauti ir Baltijskaja AE (toliau – BAE) bei Baltarusijos Astravo AE (toliau – AAE) statybose. 2012 m. buvo pradėta nagrinėti galimybė statyti elektros jungtis tarp Lietuvos ir Kaliningrado srities, o vėliau – ir idėja įkurti bendrą įmonę, kuri pardavinėtų būsimose BAE ir AAE pagamintą elektros energiją. „Rosatom“ pretendavo valdyti 40 proc. bendros įmonės akcijų ██████████

Konsorciumo projektas buvo suderintas ir gavo „Rosatom“ aukščiausios vadovybės pritarimą. Jo steigimą kuravo korporacijos įmonės „Rusatom Overseas“ tuometinis direktorius Rytų Europai Aleksandras MERTENAS², kuris apie visus veiksmus Lietuvoje informuodavo buvusį „Rosatom“ vadovą Sergejų KIRIJENKĄ³ ██████████ J. KOSTINAS savo ruožtu nuolatos informuodavo RF ambasadorių Lietuvoje Vladimirą ČICHVADZĘ, kuris asmeniškai domėjosi derybomis ██████████ „Rosatom“ atstovai, siekė įgyvendinti investicinį projektą Lietuvoje, gaudavo paramą iš RF ambasados Lietuvoje ██████████ Konsorciumo steigimo idėja buvo itin patraukli Rusijai, nes būtų sudariusi puikias prielaidas Rusijos interesų sklaidai Lietuvoje.

	2013 m. A. MERTENO veiklą kuravo „Rusatom Overseas“ viceprezidentas Anatolijus SAFONOVAS, palaikęs draugiškus ryšius su tuometiniu RF ambasadoriumi Lietuvoje V. ČICHVADZĘ. Nuo 1992 m. A. SAFONOVAS buvo RF saugumo ministro pavaduotoju, nuo 1993 m. – FSB pavaduotoju, 1994–1997 m. – FSB direktoriaus pirmuoju pavaduotoju, 1995 m. – po FSB vadovo Sergejaus STEPASINO atsistatydinimo – laikinai ėjo šios tarnybos vadovo pareigas. 2001–2004 m. A. SAFONOVAS buvo RF užsienio reikalų ministro pavaduotoju, 2004–2011 m. – ambasadoriumi ypatingiems pavedimams, specialiuoju RF prezidento atstovu tarptautinio bendradarbiavimo kovos su terorizmu ir tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu klausimais. 2012 m. buvo paskirtas „Rusatom Overseas“ viceprezidentu. 2012 m., V. ČICHVADZĖ prašant, J. KOSTINAS susitiko su A. SAFONOVU, kuris pasiūlė bendradarbiauti su „antrąja komanda“ (galimai ne su „VETRŪNA“, bet su Kęstučio PUIDOKO (buvęs LSSR KGB pareigūnas) ir ██████████ siūlomomis kompanijomis) ██████████ 2013 m. lapkričio 23 d. A. SAFONOVAS dalyvavo Vilniuje vykusiam renginyje „Branduolines energetikos plėtros perspektyvos Europoje po avarijos Fukušimos AE: Baltijos jūros regionas“, kuris buvo skirtas pristatyti BAE projektą.
--	---

Siekiant gauti palaikymą Konsorciumo steigimui buvo organizuojami slapti susitikimai su Lietuvos valdžios atstovais. J. KOSTINAS, tarpininkaujant M. BASČIUI, suderino neformalų A. MERTENO susitikimą su naujai paskirtu premjeru Algirdu BUTKEVIČIUMI, kuris turėjo įvykti 2013 m. vasario 13 d. ██████████ Premjerui atsisakius susitikti⁴, 2013 m. vasario 13 d. 20 val. Seime įvyko A. MERTENO ir J. KOSTINO susitikimas su Seimo pirmininku Vydu GEDVILU, kuriame dalyvavo ir M. BASTYS. A. MERTENO teigimu, V. GEDVILAS tikėjosi, kad bus kalbama tik apie galimybę „Rosatom“ statyti Visagino AE (toliau – VAE), tačiau paaiškėjo, kad „Rosatom“ pasiūlymai apima įvairias energetikos kryptis. Pokalbio metu A. MERTENAS pareiškė apie „Rosatom“ norą investuoti Lietuvoje, steigti bendrą įmonę, tapti

¹ IAE uždarymo projektų generalinis rangovas yra „Rosatom“ kontroliuojama (nuo 2009 m.) Vokietijos bendrovė „Nukem“.

² Šiuo metu „Rosatom-meždunarodnaja setj“ prezidentas.

³ Šiuo metu RF prezidento administracijos vadovo pavaduotojas.

⁴ A. BUTKEVIČIUS susitikime nedalyvavo, paaiškinęs, kad energetinių klausimų kontrolė yra Prezidentės Dalios GRYBAUSKAITĖS prerogatyva, kuri savo ruožtu klausimų sprendimą pavedė valdančiajai koalicijai.

partneriais prekiaujant elektros energija ir netgi pasiūlė Lietuvai įsigyti dalį BAE akcijų. Be to, buvo pasakyta, kad tuo atveju, jei Lietuva nuspręstų statyti VAE, „Rosatom“ galėtų pasiūlyti mažesnio galingumo reaktorių ir tapti VAE projekto partneriu. Aptarę susitikimo su V. GEDVILU rezultatus, A. MERTENAS ir „Rosatom“ generalinio direktoriaus pavaduotojas Kirillas KOMAROVAS sutarė toliau tęsti neformalų bendravimą su Lietuvos valstybės vadovais bei bandyti pakeisti jiems neparankias Prezidentės nuostatas [redacted]

2013 m. vasario 22 d. įvyko A. MERTENO ir premjero A. BUTKEVIČIAUS susitikimas. Jį organizavo J. KOSTINAS (tikėtina, kad per M. BASTĮ) ir advokatas Irmantas NORKUS. A. MERTENAS perdavė A. BUTKEVIČIUI žinią apie S. KIRIJENKOS norą susitikti bei pasiūlymus bendradarbiauti su korporacija „Rosatom“, kuri „siekia tapti forpostu Rytų ir Centrinėje Europoje“. Be to, A. MERTENAS informavo premjerą apie kartu su Lietuvos partneriais steigiamą prekybos elektra įmonę [redacted]

2013 m. vasario 23 d. informacijai apie neskelbtus susitikimus iškilus į viešumą, J. KOSTINAS, A. MERTENAS ir M. BASTYS bandė išsiaiškinti, kas „nutekino“ informaciją apie M. BASČIO vaidmenį juos organizuojant. M. BASTYS teigė nesupranta, kaip žiniasklaida sužinojo, kad būtent jis organizavo susitikimus (M. BASČIO manymu, informaciją „nutekino“ Seimo apsaugos darbuotojai). M. BASTYS siekė nusišviesti informaciją apie J. KOSTINO dalyvavimą susitikime su V. GEDVILU. Be to, jis prašė J. KOSTINO susiskambinti su A. MERTENU ir sugalvoti versiją, kaip jie, t. y. M. BASTYS ir A. MERTENAS, susipažino. J. KOSTINAS pasiūlė sakyti, kad pažintis prasidėjo 2010 m. Maskvoje švenčiant J. KOSTINO jubiliejų. M. BASTYS atsakė, kad jau yra pasakęs žurnalistams, jog susipažino su A. MERTENU prieš pusmetį, t. y. 2012 metais [redacted]

Pažymėtina, kad A. MERTENO susitikimas su V. GEDVILU buvo suplanuotas kaip slaptas susitikimas, o jo prioritetinės temos buvo šios: naujai išrinktos valdžios atstovų pozicija VAE klausimu („Rosatom“ neatmetė galimybės būti jos statybų rangove ar net dalininke), jungtys iš Lietuvos į Kaliningrado sritį, BAE projektas, galimybės Rusijai pasinaudoti Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės pajėgumais [redacted]

Viešumoje kilus triukšmui dėl neskelbtų susitikimų su Lietuvos valstybės vadovais, kilo nepasitenkinimas iš Rusijos. Už korporacijos „Rosatom“ viešuosius ryšius atsakingos kompanijos „Michailov & Partners“ tarptautinių projektų direktorė Ellen PINCHUK pareikalavo, kad J. KOSTINAS pasiaiškintų, kaip informacija apie A. MERTENO susitikimus Lietuvoje pateko į spaudą. E. PINCHUK teigimu, blogiausia, kad straipsniuose minima ir J. KOSTINO pavardė, kuri (kaip ir susitikimų slaptumas) suteikia situacijai neigiamą atspalvį [redacted]. Be to, J. KOSTINUI paskambino RF ambasados Lietuvoje darbuotojas Nikolajus KALAŠNIKOVAS (identifikuotas ŽST darbuotojas), kuris prisistatė kaip J. KOSTINO pažįstamas ir pasiūlė atvykti pokalbiui – tikėtina, siekiant aptarti situaciją, kuri susidarė po A. MERTENO vizito Lietuvoje [redacted]

Nepaisant „Rosatom“ nepalankios situacijos, kuri susidarė informacijai apie susitikimus Lietuvoje iškilus į viešumą, korporacijos vadovybė priėmė sprendimą nenutraukti Konsorciumo kūrimo proceso. 2013 m. vasario 28 d. įvyko uždaras „Rosatom“ vadovų pasitarimas, kuriame kalbėta apie planus steigti Lietuvoje atstovybę, kurios vadovu tikėjosi tapti J. KOSTINAS [redacted]. Projektui nejudant į priekį, 2013 m. gegužę lankydamasis Lietuvoje, A. MERTENAS perspėjo J. KOSTINĄ, kad „Rosatom“ finansuos „lietuvišką“ projektą tik tuo atveju, jei jis bus vykdomas sparčiai, o J. KOSTINAS suorganizuos „Rosatom“ vadovų susitikimą su Lietuvos energetikos ministru, dar geriau – S. KIRIJENKOS susitikimą su A. BUTKEVIČIUMI [redacted]. Nesugebėjęs realizuoti Konsorciumo sukūrimo idėjos, J. KOSTINAS kartu su kitais suinteresuotais verslininkais – Adolfu GINAIČIU („Vėtrūna“), Augustinu RAKAUSKU („Geco investicijos“), Alvydu ŽABOLIU („Žabolis ir partneriai“) planavo kitus – bandomuosius – projektus, kurie turėjo būti įgyvendinami kartu su „Rusatom Overseas“. Sėkmės atveju buvo tikimasi perimti iš „Inter RAO UES“ monopolinę teisę prekiauti Baltijos šalyse elektra iš Rusijos [redacted]

2013 m. rudenį „Rosatom“ vadovybė pradėjo reikšti nepasitenkinimą nerezultatyvia savo atstovų veikla Lietuvoje, o 2014 m. pradžioje derybos tarp Lietuvos verslininkų ir „Rosatom“ atstovų nutrūko [redacted] Lietuvos verslininkams nusprendus, kad derybos pateko į aklavietę, jie atsisakė pasirašyti bendradarbiavimo su Rusijos korporacija memorandumą, iškeldami sąlygą, kad bendri projektai su „Rosatom“ galimi tik tuo atveju, jeigu „Rosatom“ investuos į lietuvių pasiūlytą bandomąjį projektą, kurio kontrolinį akcijų paketą valdys lietuviai. Taip pat buvo pranešta, kad minėti Lietuvos verslininkai atsisako J. KOSTINO tarpininkavimo paslaugų [redacted] bendradarbiavimas nutrūko dėl kelių priežasčių. *Pirma*, Lietuvos verslininkai ne tik nesulaukė žadėtų investicijų iš Rusijos, bet ir ėmė baimintis dėl galimos grėsmės jų reputacijai (Krymo okupacijos kontekste). *Antra*, nepasiteisino „Rosatom“ vadovų viltys, kad jų verslo partneriai Lietuvoje užtikrins Lietuvos valdžios atstovų palaikymą bendriems projektams, kuris, kaip buvo tikimasi, pakeis Lietuvos poziciją Rusijos vykdomų projektų regione atžvilgiu.

Konsorciumo steigimo idėjai patekus į aklavietę, iš projekto ėmė trauktis Lietuvos verslininkai, bet ne J. KOSTINAS ir politinį palaikymą projektui turėjęs užtikrinti M. BASTYS. 2013 m. rudenį M. BASTYS klausinėdavo J. KOSTINO, kada atvyks A. MERTENAS, o pastarasis, 2014 m. pradžioje kalbėdamas su J. KOSTINU, domėjosi, „kaip pasikeitė jų draugo iš Seimo (t. y. M. BASČIO) gyvenimas pasikeitus Seimo pirmininkui“. Pasak J. KOSTINO, M. BASTYS „yra aukštumoje, draugauja su premjeru, jo perspektyvos šviesios“ [redacted] „Rosatom“ atstovai, kurie labai pozityviai vertino 2012 m. Seimo rinkimų rezultatus („laimėjo „mūsiškiai“), traktavo M. BASTĮ kaip įtakingą valdančiosios daugumos ir ministro pirmininko aplinkos asmenį.

Žlugus Konsorciumo sukūrimo idėjai, J. KOSTINAS toliau tęsė savo, dabar jau „Rosatom“ atstovo regione, veiklą. Pagrindinė J. KOSTINUI skirta užduotis buvo kurti pozityvų „Rosatom“ projektų regione (ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijoje) įvaizdį. Pažymėtina, kad dar 2013 m. pradžioje J. KOSTINAS dalyvavo rengiant viešųjų ryšių planą, kurį patvirtino „Rosatom“ vadovybė. Buvo sukurta finansavimo schema, pagal kurią viešųjų ryšių kompanija UAB „Avenire“ pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Rusijos viešųjų ryšių kompanija „Michailov & Partners“, kuri dirba su didžiosiomis Rusijos energetikos kompanijomis. Buvo suplanuota, kad „Michailov & Partners“, laimėjusi „Rosatom“ paskelbtą konkursą, duos užsakymų „Avenire“ ir apmokės jų teikiamas paslaugas. Pažymėtina, kad dar iki minėtos sutarties pasirašymo „Rosatom“ viešųjų ryšių specialistai atliko Lietuvos žiniasklaidos (energetikos temomis) monitoringą, didelę dalį informacijos gaudami iš J. KOSTINO. Pastarasis informaciją rinko iš pažįstamų verslininkų ir žurnalistų. J. KOSTINAS atsiskaitė už nuveiktus darbus „Rosatom“ viešųjų ryšių tarnybos direktoriaus pavaduotojui Vladislavui BOČKOVUI [redacted]

Pastaraisiais metais J. KOSTINAS dirba pagal „autorinę sutartį“, gaudamas iš „Rosatom“ atlygį už konkrečias korporacijai suteiktas paslaugas – daugiausia AAE „viešinimo“ darbus. 2016 m. kovą J. KOSTINAS derėjosi su „Rosatom“ atstovais, kurie norėjo keisti apmokėjimo už atstovavimą korporacijai sąlygas. Buvo pažymėta, kad „Rosatom“ neatsisako J. KOSTINO paslaugų, tačiau siūlo sudaryti tokią sutartį, kad būtų apmokamos konkrečios atliktos užduotys. J. KOSTINAS neprieštaravo naujai sutarčiai ir sutiko prisitaikyti prie siūlomų bendradarbiavimo sąlygų [redacted] 2016 m. balandį rengiant Minske vykusią tarptautinę konferenciją „ATOMEXPO Belarus 2016“, kurią organizavo Baltarusijos energetikos ministerija, globojant „Rosatom“, J. KOSTINAS suorganizavo akademiko Jurgio VILEMO ir „Avenire“ vadovo [redacted] dalyvavimą. Pastarasis buvo pristatytas kaip „mūsų draugas“, turintis darbo su korporacija patirties [redacted]

Kitaip nei savo paaiškinimuose teigia M. BASTYS, 2013 m. vykusiuose „Rosatom“ ir Lietuvos valdžios atstovų susitikimuose daugiausia buvo svarstomos ne IAE uždarymo finansavimo, bet „Rosatom“ veiklos Lietuvoje perspektyvos. [redacted] prieš minėtus susitikimus K. KOMAROVAS nurodė A. MERTENUI pokalbiuose vengti IAE uždarymo temos, nors IAE uždarymo projektų tema buvo aktuali „Rosatom“ atstovams, ypač 2012 m. pabaigoje,

kai buvo iškilusi grėsmė prarasti Europos Komisijos finansavimą⁵. K. KOMAROVAS pavedė A. MERTENUI kalbėtis su Lietuvos valdžios atstovais apie platesnes „Rosatom“ ir Lietuvos bendradarbiavimo perspektyvas [redacted]

VSD VERTINIMAS. Nuo 2012 m. J. KOSTINAS atstovauja „Rosatom“ interesams Lietuvoje (ir regione), todėl jo veikla ne tik kertasi su Lietuvos valstybės pozicija AAE atžvilgiu (ypač nacionalinio partijų susitarimo dėl AAE kontekste), bet ir prieštarauja Nacionalinio saugumo strategijos nuostatoms bei valstybės nacionalinio saugumo interesams. J. KOSTINAS palaiko tamprius ryšius ir su kitų Rusijos didžiųjų energetikos kompanijų atstovais, politikais, RF ambasados Lietuvoje darbuotojais. VSD vertinimu, ryšys su J. KOSTINU daro M. BASTĮ pažeidžiamu, juolab kad ir pats Seimo narys nurodė J. KOSTINĄ kaip asmenį, kuris, atsižvelgiant į jų bendravimo pobūdį, galėtų turėti svertą daryti spaudimą.

2. M. BASČIO asmeniniai ryšiai su buvusiu SSRS KGB pareigūnu Piotru VOJEIKA ir galima šio asmens įtaka

	P. VOJEIKA (gim. [redacted] yra dirbęs SSRS KGB žvalgybą vykdančiuose padaliniuose [redacted] dirbo
	[redacted] Afganistane [redacted]
	Iki 2015 m. vidurio buvo „Gazprom“ tarpininkės bendrovės „Dujotekana“ valdybos narys. Šiuo metu kuria įvairias verslo schemas (daugeliu atvejų kartu su J. KOSTINU), kurias bando įgyvendinti pasinaudodamas savo plačiais ir įtakingais ryšiais Rusijoje.

⁵ 2012 m. pabaigoje A. MERTENAS reikalavo, kad J. KOSTINAS per M. BASTĮ informuotų premjerą apie padėtį IAE. J. KOSTINAS perdavė šį pavedimą M. BASČIUI, o šis po kiek laiko pranešė, kad premjeras informuotas.

⁶ [redacted]

[REDACTED]

VSD VERTINIMAS. M. BASČIO asmeniniai santykiai su buvusiu SSRS KGB darbuotoju, kuris ir dabar nėra nutraukęs santykių su Rusijos ŽST, daro jį pažeidžiamą bei keltų grėsmę valstybės paslaptį sudarančios informacijos saugumui. Tai netiesiogiai pripažįsta ir pats M. BASTYS, kuris, pildydamas VSD klausimyną, nenurodė P. VOJEIKOS kaip savo pažįstamo buvusio SSRS KGB pareigūno, tačiau, teikdamas paaiškinimus VSD, pripažino, kad P. VOJEIKA galėtų rasti priemonių daryti spaudimą.

3. M. BASČIO kontaktai ir su kitais Rusijos ŽST atstovais

4. M. BASČIO asmeniniai ryšiai su Rusijos valstybinio televizijos kanalo „RTR“ žurnalistu Ernestu MACKEVIČIUMI⁸

M. BASTYS ir E. MACKEVIČIUS bendrauja Palangoje vykstančiame tarptautiniame festivalyje „Atvira jūra“, kurio faktinis organizatorius yra RF pilietis Stanislavas TICHONOVAS⁹. Festivalio „Atvira jūra“, kuris yra tipinis Rusijos „minkštosios galios“ projektas, tikslas – užmegzti ir palaikyti ryšius su įtakingais Lietuvos politikais, valdininkais, žurnalistais bei verslininkais, ieškant tarp jų palankių Rusijai asmenų. Atkreiptinas dėmesys, kad nors festivalis yra plačiai reklamuojamas, jo organizatoriai skiria daug dėmesio kultūrinei programai, jo metu vyksta ir uždaro tipo renginiai, kurių dalyvius pasirenka jo organizatoriai. Renginį remia bei jame dalyvauja RF ambasada Lietuvoje. Pažymėtina, kad E. MACKEVIČIUS aktyviai dalyvavo rengiant minėtą festivalį bei susitikimuose renginio „paraštėse“, be to, rengė ataskaitas apie renginį nenustatytiems adresatams [redacted] Festivalio rengėjų vertinimu, M. BASTYS yra vienas iš tų politikų, kurie gali padėti organizuoti šį renginį [redacted]

VSD VERTINIMAS. E. MACKEVIČIUS yra sisteminis Rusijos žurnalistas, itin lojalus valdančiajam Kremliaus režimui, todėl jo ir Seimo nario M. BASČIO artimi asmeniniai santykiai keltų grėsmę M. BASČIUI patikėtos informacijos saugumui, o Rusijos informacinio karo prieš Lietuvą kontekste – ir grėsmę Seimo prestižui.

5. M. BASČIO artimi asmeniniai ryšiai su Saturnu DUBININKU

[redacted] S. DUBININKAS nuo 1988 iki 1998 m. kartu su kitais asmenimis dalyvavo pinigų prievartavime iš asmenų, vadovavo „Sato“ grupei, palaikė ryšius su „Daktarų“, „Senamiesčio“ (Kauno), „Centro“ (Kauno) grupuotėmis. Buvo vienas pagrindinių „Zaliakainio“ grupės dalyvių. 2003 m. duomenimis, S. DUBININKAS kartu su kitais asmenimis buvo investavęs savo lėšas į organizuotas nusikalstamos grupuotės vykdomą nusikalstamą verslą – nederatūruoto etilo alkoholio ir kitų prekių kontrabandą ir jos platinimą [redacted]

Šiuo metu savo veiklą legalizavęs S. DUBININKAS ilgą laiką palaikė ryšius su nusikalstamomis grupuotėmis. Pastaraisiais metais jis palaiko verslo ryšius su Rusijos ir Baltarusijos piliečiais, turinčiais interesų strategiškai svarbiuose Lietuvos ūkio sektoriuose. S. DUBININKAS tarpininkauja Rusijos ir Baltarusijos verslininkams, siekiantiems investuoti ar kitaip realizuoti savo interesus strateginiuose Lietuvos ūkio sektoriuose. 2011 m. rudenį

⁸ E. MACKEVIČIUS 2008–2011 m. vedė kasmetinę laidą „Tiesioginė linija su Vladimiru Putinu“. Šiuo metu veda žinių laidą „Vesti“, kurioje rengiami reportažai apie Lietuvą dėl sklaidžiamos dezinformacijos vertintini kaip Kremliaus propaganda (neva Lietuvoje klesti ksenofobija, nacionalizmas, militarizmo pagalba kurstoma etninė neapykanta ir pan.). E. MACKEVIČIUS ne kartą apdovanotas Rusijos valstybiniais apdovanojimais (2014 m. „Draugystės ordinu“ – „už profesionalų ir objektyvių įvykių Kryme nušvietimą“.)

⁹ S. TICHONOVAS – vieno didžiausių Rusijos statybų holdingo „Strojkonsalting“ (SGK) įmonės „SGK-transstrojJamal“ stebėtojų tarybos narys. SGK užsakovai yra „Gazprom“, „Lukoil“, „Transneft“, „Nord Stream“.

S. DUBININKAS aktyviai veikė, tarpininkaudamas koncernui „Achemos grupė“, siekiančiam užsitikrinti gamtinių dujų tiekimą. S. DUBININKAS veikė per savo ryšius Maskvoje – pirmiausia, per artimiausiai Vladimiro PUTINO aplinkai priklausančių verslininkų Arkadijaus ir Boriso ROTENBERGŲ, ketinusių įsigyti „Achemos grupės“ akcijas¹⁰, atstovus Aleksejų KIČAJEVĄ („Obibank“ direktorių tarybos pirmininkas), Antoną TREUŠNIKOVĄ, Michailą SLEPENČIUKĄ (tuo metu buvo RF Dūmos narys, investicinės kompanijos „Metropol“ savininkas) [redacted]

Kai kuriuos su Rusija susijusius verslo projektus S. DUBININKAS derino su M. BASČIU. 2013 m. vasario 6 d. jis kreipėsi į M. BASTĮ, teigdamas, kad turi projektą dėl trąšų ir nori gauti M. BASČIO patarimą [redacted]. Pažymėtina, kad „trąšų klausimu“ S. DUBININKAS „tarėsi“ ir su Rusijos žurnalistu E. MACKEVIČIUMI – pastarasis paskambino S. DUBININKUI, pasidomėjo dėl „Acron“ ir pasiūlė S. DUBININKUI paskambinti slapto telefonu Rusijos žemės ūkio ministerijos Teisės departamento direktoriui. S. DUBININKAS teigė, kad jo kompanija norėtų prekiauti su „Acron“ tiesiogiai, o ne per tarpininkus [redacted]. 2013 m. kovo pabaigoje S. DUBININKAS teigė, kad buvo susitikęs su „Acron“ savininku Viačeslavu KANTORU, bet prekyba trąšomis esą įstrigusi dėl tarpininkų veiksmų. Todėl jis laukia V. KANTORO skambučio ir yra pasirengęs vykti derybų į Izraelį [redacted]. S. DUBININKAS tarpininkavo Kauno sraigtasparnių remonto ir techninio aptarnavimo bendrovei „Helisota“ ir Rusijos atstovams, rengiantis pasirašyti kontraktą, palaikė ryšius su Rusijos kompanijos „TransKonteiner“ atstovu [redacted].

VSD VERTINIMAS. M. BASTYS teigia palaikantis su S. DUBININKU artimus asmeninius santykius. Pastarojo kriminalinė praeitis bei galimi dabartiniai kriminaliniai ryšiai, taip pat ryšiai Rusijoje, jo tarpininkavimo Rusijos verslininkams veikla keltų grėsmę M. BASČIUI patikėtos valstybės paslaptį sudarančios informacijos saugumui.

6. M. BASČIO asmeniniai ir verslo ryšiai su Vadimu PACHOMOVU

[redacted] Vadimas PACHOMOVAS (gim. [redacted] – buvęs Vilniaus apskrities Vyriausiojo policijos komisariato Ekonominių nusikaltimų tyrimo skyriaus jaunesnysis inspektorius. Nuo 2001 m. UAB „Riva Consulting“ direktorius, valdybos pirmininkas ir savininkas (kiti du valdybos nariai – RF piliečiai Denisas NAUMČEVAS ir Dmitrijus STRELOVAS). 1995 m. V. PACHOMOVAS dėl kyšio priėmimo buvo suimtas ir nuteistas 1 m. ir 2 mėn. laisvės atėmimo. 2003 m. STT pradėjo ikiteisminį tyrimą V. PACHOMOVO atžvilgiu dėl tarpininkavimo kyšininkavimui. (2008 m. apylinkės teismas priėmė nutartį, kuria baudžiamoji byla buvo nutraukta suėjus kaltinamųjų apkaltinamojo nuosprendžio senaties terminui.) 2004 m. V. PACHOMOVAS priklausė organizuotai asmenų grupei, vykdyusiai sukčiavimą: nusikalstamai veiklai vykdyti buvo įsteigtos firmos, išrašomi fiktyvūs dokumentai, siekiant užvaldyti PVM ir išvengti kitų mokesčių stambiu mastu, taip pat legalizuoti ir realizuoti nusikalstamu būdu gautus naftos produktus [redacted]. 2009 m. kovo 18 d. FNTT pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl sukčiavimo (2010 m. V. PACHOMOVAS buvo išteisintas).

2014 m. kovo 26 d. FNIT V. PACHOMOVO atžvilgiu pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl sukčiavimo, apgaulingo apskaitos tvarkymo ir dokumentų klastojimo arba suklastoto dokumento panaudojimo arba realizavimo. Šiuo metu vyksta tyrimas.

2014 m. kovo 21 d. STT V. PACHOMOVO atžvilgiu pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl bendrininkavimo ir piktnaudžiavimo. Baudžiamoji byla perduota Vilniaus m. apylinkės teismui.

2014 m. gruodžio 12 d. STT V. PACHOMOVO atžvilgiu pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl prekybos poveikiu. Baudžiamoji byla perduota Kauno apygardos teismui.

V. PACHOMOVAS, kurio atžvilgiu vykdomi keli ikiteisminiai tyrimai baudžiamosiose bylose, yra M. BASČIO šeimos draugas, [redacted] ir [redacted] iki 2017 m. kovo 15 d. turėjo bendrą verslą¹¹. Pasak paties M. BASČIO, V. PACHOMOVAS yra įsitraukęs į šį verslą, todėl „daug kas priklauso nuo jo“. M. BASTYS teigė žinantis apie galimai nelegalią V. PACHOMOVO veiklą bei tai, kad šis naudojasi ryšiais jėgos struktūrose Lietuvoje ir Rusijoje, be to, turi ryšių šios šalies ŽST.

VSD VERTINIMAS. Pokalbių su VSD pareigūnais metu M. BASTYS pats įvardijo V. PACHOMOVĄ kaip savo šeimos verslo partnerį. V. PACHOMOVO biografijos faktai, įskaitant šiuo metu vykdomus tyrimus, galimai nelegalios veiklos pobūdis (kyšininkavimas, prekyba poveikiu) daro M. BASTĮ pažeidžiamą bei kelia grėsmę jo kaip Seimo nario reputacijai.

7. M. BASČIO ryšiai su RF garbės konsulu Marijampolėje Vidmantu KUČINSKU bei jo kontroliuojama „Arvi“ įmonių grupe

Pildydamas klausimyną leidimui dirbti (susipažinti) su įslaptinta informacija, M. BASTYS nenurodė palaikantis ryšius su Rusijos garbės konsulu V. KUČINSKU. VSD duomenimis, minėtus asmenis (įskaitant J. KOSTINĄ ir P. VOJEIKĄ) sieja tamprūs verslo ryšiai, daugiausia susiję su V. KUČINSKO verslu Lietuvoje bei užsienyje, taip pat ir verslo nišų paieška Rusijoje [redacted]

V. KUČINSKAS aktyviai rėmė M. BASTĮ 2012 m. Seimo rinkimų kampanijoje. V. KUČINSKO pavedimu buvo vykdoma M. BASČIO politinė reklama: kuriami agitacinio turinio filmukai, organizuojamas M. BASČIO dalyvavimas įvairiuose priešrinkiminiuose renginiuose [redacted] V. KUČINSKAS, tikėdamasis užsitikrinti paramą savo verslui, siekė, kad M. BASTYS būtų paskirtas naujosios Vyriausybės žemės ūkio ministru. Pastarąją užduotį jis buvo suformavęs Albinui JANUŠKAI, su kuriuo V. KUČINSKA sieja glaudūs ryšiai. V. KUČINSKAS pavedė A. JANUŠKAI organizuoti ne tik M. BASČIO rinkimų kampaniją, bet ir sukurti tolimesnių veiksmų strategiją, kaip pasiekti minėto tikslo, nes pergalė Seimo rinkimuose esą „tik 15 proc. viso planuojamo atlikti darbo“ [redacted] M. BASČIO rinkimų kampanija ir galimybėmis tapti žemės ūkio ministru rūpinosi ir kiti su V. KUČINSKU susiję asmenys: Raimundas LOPATA, Algirdas KUMŽA [redacted]

[redacted] M. BASČIUI nepavykus tapti ministru, intensyvus bendravimas tarp M. BASČIO ir „Arvi“ grupės atstovų nenutrūko.

VSD VERTINIMAS. M. BASČIO ir V. KUČINSKO ryšiai susiję su jų bendrais interesais Rusijoje. Tokie nedeklaruoti ir neretai konspiratyvaus pobūdžio ryšiai daro M. BASTĮ pažeidžiamą.

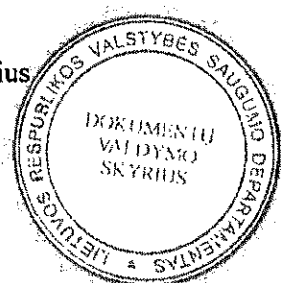
Atkreiptinas dėmesys, kad M. BASČIUI atsistatydinus iš Seimo pirmininko pavaduotojo pareigų, Rusijos energetikos kompanijų interesams Lietuvoje atstovaujantys

¹¹ 2017 m. kovo 15 d. [redacted] pardavė akcijas [redacted]

asmenys pradėjo itin atidžiai stebėti su M. BASČIU, kuris įvardijamas kaip žmogus, žadėjęs atidaryti „visas duris“, susijusius politinius procesus [REDACTED]

Leidžiame susipažinti Lietuvos Respublikos Seimo NSGK nariams Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymu nustatyta tvarka.

Direktorius

Darius Jauniškis